

'ป่าชุมชนบ้านปากหมัน' ตัวอย่างการพัฒนาป่าชุมชนอย่างยั่งยืน

นายจเรศักดิ์ นันตะวงษ์ รองอธิบดีกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เผยว่า ในปีนี้มีป่าชุมชนเข้าร่วมโครงการ “อนุรักษ์ป่า ป่ารักชุมชน” 1,171 แห่ง ซึ่งมีป่าชุมชนที่ผ่านการคัดเลือกและได้รับรางวัล 144 ป่าชุมชน มีพื้นที่ป่าถึง 136,896.27 ไร่ที่สามารถดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ สาเหตุหนึ่งของการเกิดภาวะโลกร้อน โดยรางวัลชนะเลิศระดับประเทศ ได้แก่ “ป่าชุมชนบ้านเหล่าเหนือ อ.สอง จ.แพร่” ได้รับถ้วยรางวัลพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พร้อมเงินในการสนับสนุนกิจกรรมของชุมชน 200,000 บาท

นายจเรศักดิ์ กล่าวต่อว่า สำหรับชุมชนบ้าน

ปากหมัน ตั้งอยู่ปากแม่น้ำหมัน จรดกับแม่น้ำโขง บริเวณเส้นกันชนพรมแดนไทย-สปป.ลาว ประชากรดั้งเดิมเป็นชุมชนไทยลาว ซึ่งอพยพมาจากเมืองกาสิ แขวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว ก่อตั้งมาแล้ว 189 ปี อดีตพื้นที่ป่าชุมชนบ้านปากหมันเป็นพื้นที่ทำไร่เลื่อนลอย มีการบุกรุกตัดไม้เพื่อขยายพื้นที่ทำการเกษตรประกอบกับเมื่ออดีตเคยเป็นเส้นทางของคอมมิวนิสต์ส่งผลให้ป่ามีสภาพเสื่อมโทรมซึ่งภายหลังสถานการณ์สงบลงชาวชุมชนบ้านปากหมันมีการประชุมจากการเห็นสภาพป่าที่มีความเสื่อมโทรม

โดยที่ประชุมมีมติให้ปิดป่าเพื่อการอนุรักษ์ ด้วยวิธีการ “เปิดป่า” เพื่อให้ป่าได้ฟื้นฟูตามธรรมชาติ

เป็นเวลา 50 ปี ก่อนชุมชนจะขอยื่นจัดตั้งป่าชุมชนเมื่อวันที่ 1,997 ไร่ 1 งาน 60 ตารางวา เมื่อวันที่ 23

กุมภาพันธ์ 2558 พร้อมออกระเบียบและบทลงโทษการใช้พื้นที่ป่าร่วมกัน

ด้าน นางนันทมา บุญยานันต์ ผู้อำนวยการสำนักจัดการป่าชุมชน กรมป่าไม้ กล่าวเสริมว่า จากความสำเร็จข้างต้นชุมชนมีการต่อยอดความสำเร็จร่วมกันพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว เรียนรู้ ศึกษาธรรมชาติสองแผ่นดิน ภู่อเลิศ-น้ำตกแก่งช้าง ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ที่นักท่องเที่ยวต้องนั่งรถสปอร์ตเปิดประตูชาวบ้าน หรือ “รถอีแต๊ก” บนเส้นทางศึกษาธรรมชาติที่ลัดเลาะเข้าไปสู่ป่าชุมชนที่มีความหลากหลายทาง

ชีวภาพ โดยมีไฮไลต์เป็นแกหรณแคนยอนภู่อเลิศ จุดชมวิวที่สามารถเห็นทิวทัศน์ทั้งสองฝั่งไทยลาว ท่ามกลางทะเลหมอกอันกว้างใหญ่ และยังมีน้ำตกแก่งช้างที่อยู่ห่างกันไม่มากนัก เป็นน้ำตกกันมิตรภาพพรมแดนไทยลาว

จนได้รับการคัดเลือกให้เป็นพื้นที่ในการพัฒนาตามโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ชุมชนแห่งนี้มีความเข้มแข็ง จะร่วมกันฟื้นฟูธรรมชาติด้วยการปลูกต้นไม้และรักษาสภาพแวดล้อมโดยรอบให้สมบูรณ์ควบคู่กับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ถือเป็น การต่อยอดความสำเร็จของชุมชนที่สามารถสร้างความยั่งยืนควบคู่กับการดูแลรักษาป่า